

Joulukuu 2019

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskeva linjaus

Sisältö

1. Alueellisen linjauksen lähtökohtia.....	1
2. Työntekijän rekrytointiprosessista ja oleskeluluvista.....	2
3. Alueellisen työlupalinjauksen valmistelu.....	3
4. Pohjanmaan alueellinen työlupalinjaus	3
5. Alueellisen linjauksen voimassaolo ja lisätiedot	5

1. Alueellisen linjauksen lähtökohtia

Alueellisessa työlupalinjauksessa on määritelty ne ammattialat, joille työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää arviota työvoiman saatavuudesta.

Alueellinen työlupalinjaus perustuu ulkomaalaislakiin ja valtakunnalliseen linjaukseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä.

[Tästä linkistä pääset lukemaan ulkomaalaislakia \(301/2004\)](#)

[Tästä linkistä pääset lukemaan valtakunnallisen linjauksen ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä \(VNp 11.10.2012\)](#)

Alueellisen työlupalinjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Pohjanmaan ELY-keskusalueella Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Työvoiman saatavuusharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehtoja ja työnantajan suoriutumista työnantajavelvollisuuksista.

Alueellisissa työlupalinjauksissa käsitellään alueellisten työmarkkinoiden erityispiirteitä ja arvioidaan muun muassa työvoiman saatavuutta eri aloilla.

Alueellinen työlupalinjaus ei sisällä jo valtakunnallisessa linjauksessa käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä alueellista työlupalinjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa.

2. Työntekijän rekrytointiprosessista ja oleskeluluvista

Työntekijän oleskelulupajärjestelmän tarkoituksena on tukea työvoiman saatavuutta suunnitelmallisesti, nopeasti ja joustavasti ottaen huomioon työvoiman tarve ja työvoimamarkkinoilla jo olevan työvoiman mahdollisuus työllistyä.

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään ensisijaisesti rekrytoivan työvoimaa työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta huomioiden muun muassa maassa jo asuvat maahanmuuttajat tasaveroisesti potentiaalisena työvoimana. Jos sopivaa työvoimaa ei ole saatavilla, voidaan työvoimaa hakea ulkomailta. TE-toimiston tulee aina ottaa harkinnassaan huomioon koko EU-/ETA-alueen työnhakijat.

[Tästä linkistä saat lisätietoa EU/ETA-maista](#)

Työvoiman saatavuuden selvittämiseksi työpaikka tulee ilmoittaa avoimeksi TE-toimiston www.te-palvelut.fi -sivuille vähintään **kahdeksi viikoksi**, jotta paikkaan voidaan välittää työvoimaa. Jos ala on sellainen, että siihen liittyy realistista EU/ETA-liikkuvuutta, tulee paikka ilmoittaa myös eurooppalaisen työnvälitysverkoston EURES-portaalissa. Tähän saa tarvittaessa TE-toimiston EURES-asiantuntijalta apua. Tällöin paikkailmoitus tulee laatia myös englannin kielellä.

[Tästä linkistä saat lisätietoja EURES-palveluista](#)

Työntekijän oleskeluluvan käsittelyprosessi on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa TE-toimisto antaa osaratkaisunsa, minkä jälkeen maahanmuuttovirasto tekee lopullisen päätöksen asiassa. TE-toimiston osaratkaisu tehdään aina tapauskohtaisesti käyttäen kokonaisharkintaa, joka sisältää sekä työvoiman saatavuusharkinnan, että ennakkovalvonnan.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto käsittelee keskitetysti muun muassa Pohjanmaan ELY-keskus alueen työntekijän työlupiin liittyvät asiat ja vastaa osapäätöksistä.

Asiointisähköposti: tyoluvat.pohjois-pohjanmaa@te-toimisto.fi

[Tästä linkistä saat lisätietoa Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston työlupa-asioista ja menettelyohjeista työntekijän oleskeluluvan hakemiseksi](#)

Ennakkovalvonta kattaa esimerkiksi sen, että työlupia myöntävä viranomainen voi ulkomaalaislain nojalla vaatia työnantajalta selvitystä työnantajavelvoitteiden hoitamisesta. Kun työnantajalla on aiemmin ollut palveluksessaan ulkomaalaista työvoimaa, työlupia myöntävä yksikkö voi vaatia selvitystä myös siitä, miten työnantaja on tämän aiemman työvoiman osalta huolehtinut ulkomaalaislaissa säädettyjen velvoitteiden täyttymisestä.

Työ- ja elinkeinotoimiston työlupapalveluiden työntekijän oleskeluluvan *osapäätös* perustuu kokonaisharkintaan, joka sisältää työvoiman saatavuuden arvioinnin, tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin

20.12.2019

ja työsuhteen edellytysten selvittämisen. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto tarkistaa, että työlupahakemuksessa tarkoitetun ulkomaalaisen henkilön osaamis- ja koulutustaso ovat sellaisia, mitä saatavuusharkinnan yhteydessä on avoimeen työpaikkaan edellytetty. Koska lähtökohtana on, että työntekijän oleskeluluvalla työskentelevä tulee toimeen palkallaan, edellytetään pääsääntöisesti kokoaikatyötä, jotta työntekijän turvatusta toimeentulosta voidaan varmistua. Tämä liittyy riittävän toimeentulon edellytysten selvittämiseen. Ulkomaalaiselle maksettavan palkan tulee vastata saatavuusharkinnassa kohteena olevan työvoiman palkkatasoa.

3. Alueellisen työlupalinjauksen valmistelu

Alueellinen työvoiman saatavuusarvioihin perustuva linjaus on laadittu Pohjanmaan ELY-keskuksessa yhteistyössä Pohjanmaan TE-toimiston kanssa. Alueellisen linjauksen tarkoituksena on tukea työvoiman saatavuutta Pohjanmaan ELY-keskuksen työmarkkina-alueen erityispiirteistä käsin. Työvoiman saatavuutta harkittaessa on käytetty hyväksi ennakoit tietoa, alueelliset kehitysnäkymät -julkaisua ja ammattibarometria. Ammattibarometri perustuu arvioon työmarkkinatilanteesta eri toimialoilla.

4. Pohjanmaan alueellinen työlupalinjaus

Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että seuraavilla ammattialoilla työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Työntekijän oleskelulupa-hakemusta käsiteltäessä voidaan siten pitää oletuksena, ettei työvoimaa ole saatavissa, ellei tapauskohtaisesti katsoen ole selvää, että työvoimaa on saatavissa. Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi työntekijöiden oleskelulupia voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää työvoiman saatavuus selvitystä Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla seuraavien tilastokeskuksen ammattiluokitusten alla esitetyille ammattialoille:

Terveydenhuollon erityisasiantuntijat

- ✓ Yleislääkärit
- ✓ Ylilääkärit ja erikoislääkärit
- ✓ Ylihoitajat ja osastonhoitajat
- ✓ Hammaslääkärit
- ✓ Kuulontutkijat ja puheterapeutit

Yhteiskunta- ja sosiaalialan erityisasiantuntijat

- ✓ Psykologit

Terveydenhuollon asiantuntijat

- ✓ Sairaanhoidaja
- ✓ Terveydenhoitaja
- ✓ Suuhygienisti
- ✓ Fysioterapeutit

Terveydenhuollon tekniset asiantuntijat

- ✓ Farmaseutit

Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat

- ✓ Lastentarhanopettajat
- ✓ Erityislastentarhanopettajat

Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät

- ✓ Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) (*)

Siivoajat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät

- ✓ Toimisto- ja laitossiivoajat (**)

Konetekniikan erityisasiantuntijat

- ✓ Koneinsinööri

Sähkötekniikan erityisasiantuntijat

- ✓ Sähkö- ja automaatioinsinööri
- ✓ Sähkö- ja automaatiodiplomi-insinööri

Prosessityöntekijät

- ✓ Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät

Teollisuustuotteiden kokoonpanijat

- ✓ Konepaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat
- ✓ Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat

Sepät, työkaluntekijät ja koneenasettajat

- ✓ Koneenasettajat ja koneistajat

Valimotyöntekijät, hitsaajat ja levysepät ym.

- ✓ Hitsaajat ja kaasuleikkaajat

Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat

- ✓ Sovellusarkkitehdit (***)
- ✓ Sovellussuunnittelijat (***)
- ✓ Web- ja multimediakehittäjät(***)
- ✓ Sovellusohjelmoijat (***)
- ✓ Muut ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät (***)

Pelto- ja puutarhaviljelijät

- ✓ Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät

Maa-, metsä- ja kalatalouden avustavat työntekijät

- ✓ Karjankasvatuksen avustavat työntekijät
- ✓ Avustavat puutarhatyöntekijät
- ✓ Maanviljelyn avustavat työntekijät

Eläinten kasvattajat

- ✓ Turkiseläinten hoitajat
- ✓ Maatalouslomittajat

Turkisten muokkaajat ja nahkurit

- ✓ Turkismuokkaajat

Lisäksi on huomioitava, että

- (*) kotitalouksiin palkattavien kodinhoitajien osalta edellytetään, että työnantaja vakuuttaa ja maksaa vähintään valtakunnallisessa linjauksessa kuvattua minimitoimeentulon kattavaa palkkaa. Hakemusvaiheessa viranomaisen on tarkistettava, että työnantaja vakuuttaa kaikki työnteon keskeiset ehdot ja että työnantaja on niitä noudattanut.
- (**) toimisto- ja laitossiivoojien ammattialalla vaatimuksena saatavuusharkinnasta luopumiselle on kokoaikainen työ (37,5 tuntia viikossa). Mikäli työ on osa-aikaista, ansiotason tulee tunteista riippumatta olla työehtosopimuksessa määritetyn kokoaikatyön tasoinen.
- (***) Sovellusarkkitehdeiltä, sovellussuunnittelijoilta, Web- ja multimediakehittäjiltä, Sovellusohjelmoijoilta sekä muilta ohjelmisto- ja sovelluskehittäjiltä ei vaadita tutkinnon suorittamista vaan todennettua ammatillista osaamista yrityksen tarpeisiin.

20.12.2019

5. Alueellisen linjauksen voimassaolo ja lisätiedot

Alueellinen linjaus on voimassa 20.12.2019 alkaen toistaiseksi ja sitä päivitetään tarvittaessa työmarkkinoilla tapahtuvien muutosten johdosta. Tämä linjaus kumoaa Pohjanmaan ELY-keskuksen aiemman työlupalinjauksen.

Lisätietoa Pohjanmaan ELY-keskuksen työlupalinjauksesta:

Pohjanmaan ELY-keskus, kotouttamispäällikkö Emine Ehrström,
0295 028 684, emine.ehrstrom@ely-keskus.fi

Pohjanmaan ELY-keskus, Talent Coastline -päällikkö Francesca Cucinotta,
029 502 8646, francesca.cucinotta@ely-keskus.fi

Yksikön päällikkö

Hanna Auronen

Kotouttamis- ja nuorten palveluiden
päällikkö

Emine Ehrström